

derimod vil jeg være absolut imod en Forandring af Lovforslaget i dets Helhed, hvorved man vilde gjøre det Hele til en Forandring i Fattiglovgivningen i Almindelighed; forsaavidt Ændringsforslaget derom skulde blive vedtaget, vil jeg for min Part stemme imod det Hele. — Jeg tror nu at have omtalt alle de Forslag, som for Diebliffet ligge for, og jeg skal ikke udtale mig videre, før jeg finde særlig Anledning dertil.

Klein: Det var mig noget uforstaaeligt, at den ærede Forslagsstiller, som nu havde Ordet, syntes ved denne Sags første Behandling kun med liden Velvillie at modtage de Bemærkninger, som den Gang kom fra min ærede Sidemand, Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Chr. Nimestad). Jeg tilstaar nemlig, at jeg opfattede det sidstnævnte ærede Medlems Foredrag saaledes, at det maatte siges at gaa ud paa at berede en Vej for det indbragte Lovforslag, og det en Vej, som det i høi Grad kunde trænge til, og det forekommer mig derfor, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds virkelig fortjente baade Tak og Velvillie fra de ærede Forslagsstilleres Side. Det stod, den Gang Lovforslaget kom frem, klart i det Mindste for mig, at, saaledes som det var affattet, vilde det være umuligt, at det kunde blive gennemført. Jeg skal ikke indlade mig paa at besvare det Spørgsmaal, om Lovforslaget i Følge sin Affattelse havde en saadan Karakter af at være i Strid med Grundloven, at der havde været Dpfordring til at negte dets Fremme; jeg skal villig indrømme, at der er Grund til ikke at hænge sig for stærkt i de Ord, i hvilke et Lovforslag er affattet, forsaavidt der til Grund for det dog ligger en Tanke, der kan gennemføres paa en med Grundloven overensstemmende Maade; men som sagt, saaledes som Lovforslaget var affattet, forekom det mig at være klart, at det var umuligt at gennemføre det. Forslaget gik jo nemlig ud paa, at en Bestemmelse i Danmarks Riges Grundlov af 5te Juni 1849, som den foreligger gennemset under 28de Juli 1866, skulde „fastsættes nærmere herhen“ osv. Men det er jo dog al-

deles klart, at en Grundlovsbestemmelse ikke kan forandres ved en almindelig Lov og lige saa lidt som dette kan lade sig gjøre naar Lovforslaget træder aabent og djærvt frem forkyndende sig som Forslag til en Grundlovsforandring, lige saa lidt kan det lade sig gjøre, om end Lovforslaget vælger et mere tydeligt Udtryk, saasom at Grundlovens Bestemmelse fastsættes nærmere der og der hen, for saa vidt det dog i Virkeligheden gaar ud paa en Forandring i Grundloven. At Lovforslaget vilde medføre en Forandring i, hvad der maatte siges at ligge i Grundloven, forekommer mig heller ikke at være tvivlsomt; thi Grundlovens Bestemmelse er jo den, at til at være valgberettiget udkræves der en vis Bederhæftighed hos de paagældende Statsborgere, og udelukkede fra Valgret ere navnlig de, der ere ude af Raadighed over deres Bo, saavel som de, som ere under Fattigforsørgelse eller ikke have klarat deres Forhold overfor det almindelige Fattigvæsen efter tidligere at have modtaget Fattigunderstøttelse; denne Tanke, som saaledes ligger i Grundloven, kan paa ingen Maade forandres eller bortfortolkes ved nogen senere Lov, og jeg behøver ganske vist ikke at bemærke, at Valgloven naturligvis heller ikke har indladt sig paa noget Saadant. Jeg tager end ikke i Betænkning at sige, at, selv om man et Dieblif vilde forudsætte det Utænkelige, nemlig at Lovforslaget blev til Lov i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, vilde de ærede Forslagsstillere efter min Mening dog ikke have opnaaet, hvad de tilsigtede, for saa vidt det neppe kan være tvivlsomt, at, naar der virkelig var Strid imellem Grundloven og den senere almindelige Lov, maatte denne vige. Naar man da ikke vil gaa den Vej at underkaste det Lovforslag, som de ærede Forslagsstillere have indbragt, den Behandlingsmaade, som er foreskrevet for Forslag til Forandringer i Grundloven, for saa vidt man altsaa ikke vil gaa den Vej at forandre Grundloven i dette Stykke, saa maa Opgaven blive den — navnlig bliver det Opgaven for dem, der se paa det indbragte Lovforslag med villige Dine — at give Lovforslaget en saadan Affattelse, at den omtalte Strid med Grundloven fjernes. Dette forekommer det mig, at